

2023

**HISTORY, CULTURE AND GEOGRAPHY OF INDIA AND
ANDHRA PRADESH**

PAPER II

Time : 3 hours

Maximum Marks : 150

Instructions :

- (i) The question paper is in three sections. The candidate has to write answers to 15 questions with 5 questions compulsorily from each section. Each question carries 10 marks.
- (ii) Enough space is available in the Answer Sheet for writing all answers. **There is no provision for additional Answer Sheets.**
- (iii) The candidate has to write his/her answers in the medium chosen by him/her only. If there is any deviation from paper to paper or part of the paper, the candidature would become invalid.
- (iv) Underlining or highlighting or putting special marks in answers would make the Answer Sheet invalid. Writing in different inks would also make the paper invalid. Candidates must use either blue or black ink only. Otherwise, the paper will be treated as invalid.
- (v) Though the paper in English is taken as standard for valuation under normal circumstances, if necessary, a balanced view would be taken after comparing English and Telugu versions.

సూచనలు :

- (i) ప్రశ్న పత్రము మూడు విభాగాలను కలిగివుంటుంది. ప్రతి విభాగం నుండి తప్పనిసరిగా 5 ప్రశ్నలతో, అభ్యర్థి 15 ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయవలసివుంటుంది. ప్రతి ప్రశ్నకు 10 మార్కులు కలిగివుంటుంది.
- (ii) సమాధాన పత్రములో అన్ని జవాబులు వ్రాయుటకు తగిన స్థలము కలదు. అదనపు సమాధాన పత్రము ఇచ్చు సౌకర్యము లేదు.
- (iii) అభ్యర్థి తాను ఎన్నుకొన్న మాధ్యమములోనే జవాబులు వ్రాయవలెను. ఒక ప్రశ్న పత్రము మరియు ఇంకొక ప్రశ్న పత్రముల మధ్య కానీ లేక ఒకే ప్రశ్న పత్రములో కానీ, రెండు వేరు వేరు భాషలలో వ్రాసినట్లైతే, జవాబు పత్రము మదింపు చేయబడదు.
- (iv) జవాబుల క్రింద గీత గీసినా లేక హైలైట్ చేసినా లేక ఏదైనా ప్రత్యేకమైన గుర్తు పెట్టినా, జవాబు పత్రము మదింపు చేయబడదు. అదే విధముగా జవాబులు వేరు వేరు రంగుల సిరాతో కూడా వ్రాయరాదు. కేవలము నీలి రంగు సిరా కానీ లేక నల్ల సిరా కానీ మాత్రమే వాడవలెను. లేనిచో జవాబు పత్రము మదింపు చేయబడదు.
- (v) ప్రశ్న పత్రము మదింపు చేయునపుడు ఆంగ్లము లోని పత్రమును ప్రామాణికముగా తీసుకొన్నప్పటికీ, అవసరం అయితే ఆంగ్లములోని మరియు తెలుగు లోని పత్రములను పరిశీలించి, సంతృప్తికర నిర్ణయము తీసుకొనబడుతుంది.

SECTION I

భాగము I

1. (a) Examine the survival and continuity of Harappan culture in the present times. 10

OR

- (b) Examine the socio-religious life and administration of early India with respect to the writings of Chinese travellers such as Fa-Hien, Hiuen-Tsang and I-Tsang. 10

(అ) ప్రస్తుత కాలంలో హరప్పా సంస్కృతి మనుగడ మరియు కొనసాగింపును పరిశీలించండి.

లేక

(అ) ఫా-హియాన్, హ్యూయెన్-త్సాంగ్ మరియు ఐ-త్సాంగ్ వంటి చైనీస్ యాత్రికుల రచనలకు సంబంధించి తొలి భారతదేశం యొక్క సామాజిక-మతపరమైన జీవితాన్ని మరియు పరిపాలనను పరిశీలించండి.

2. (a) Examine the manner in which the Chola village administration had contributed to the growth of village autonomy as indicated by the Uttaramerur/Uttaramallur inscriptions. 10

OR

- (b) Explain Alauddin Khilji's market regulations and discuss their impact. 10

(అ) ఉత్తరమేరూరు/ఉత్తరమల్లూర్ శాసనాలు సూచించిన విధంగా గ్రామ స్వయంప్రతిపత్తి వృద్ధికి చోళ గ్రామ పరిపాలన ఏవిధంగా తోడ్పడిందో పరిశీలించండి.

లేక

(అ) అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ మార్కెట్ నిబంధనలను వివరించండి మరియు వాటి ప్రభావాన్ని చర్చించండి.

3. (a) Discuss the features of Mughal architecture and examine the influence of Hindu elements on Mughal architecture. 10

OR

- (b) 'The state that was created by Shivaji was not only egalitarian in conception but also a welfare state in nature.' Examine. 10

(అ) మొఘల్ వాస్తుశిల్పం యొక్క లక్షణాలను చర్చించండి మరియు మొఘల్ వాస్తుశిల్పంపై హిందూ మూలకాల ప్రభావాన్ని పరిశీలించండి.

లేక

(అ) 'శివాజీ సృష్టించిన రాష్ట్రం సమానత్వ భావన దాల్చడమే కాకుండా సంక్షేమ రాజ్యంగా కూడా ఉంది.' పరిశీలించండి.

4. (a) Explain the land revenue systems that were introduced by the British. Assess the impact of these revenue systems on the Indian economy. 10

OR

- (b) Assess the socio-religious reform movements in the Muslim community during the 19th century. Discuss the contributions made by Sayyid Ahmad Khan towards the upliftment of the Muslim community. 10

(అ) బ్రిటిష్ వారు ప్రవేశపెట్టిన భూ రెవెన్యూ వ్యవస్థలను వివరించండి. భారత ఆర్థిక వ్యవస్థపై ఈ ఆదాయ వ్యవస్థల ప్రభావాన్ని అంచనా వేయండి.

లేక

(ఆ) 19వ శతాబ్దంలో ముస్లిం సమాజంలో జరిగిన సామాజిక-మత సంస్కరణ ఉద్యమాలను అంచనా వేయండి. ముస్లిం సమాజ అభ్యున్నతికి సయ్యద్ అహ్మద్ ఖాన్ చేసిన కృషిని చర్చించండి.

5. (a) Explain the factors that led to the peasant movement in India and examine its impact on the national movement in India. 10

OR

- (b) Has communalism indirectly helped the British to perpetuate their control over India ? Examine the indicative traits of the Communalists and assess their impact on India's modern history. 10

(అ) భారతదేశంలో రైతు ఉద్యమానికి దారితీసిన అంశాలను వివరించండి మరియు భారతదేశంలో జాతీయ ఉద్యమంపై దాని ప్రభావాన్ని పరిశీలించండి.

లేక

(ఆ) భారతదేశంపై తమ నియంత్రణను శాశ్వతంగా కొనసాగించడానికి మతతత్వం పరోక్షంగా బ్రిటిష్ వారికి సహాయపడిందా? మతతత్వవాదుల సూచనాత్మక లక్షణాలను పరిశీలించండి మరియు భారతదేశ ఆధునిక చరిత్రపై వారి ప్రభావాన్ని అంచనా వేయండి.

SECTION II

భాగము II

6. (a) Discuss the socio-religious conditions during the Satavahana period with special reference to prominence bestowed on women. 10

OR

- (b) Explain the re-structuring of the socio-religious life of the Eastern Chalukyas with reference to the impact caused by immigrations, caste mobility and social awakening. 10

(అ) శాతవాహనుల కాలంలోని సామాజిక-మతపరమైన పరిస్థితులను ప్రత్యేకంగా మహిళలకు అందించిన ప్రాముఖ్యతను గురించి చర్చించండి.

లేక

(ఆ) వలసలు, కుల చలనశీలత మరియు సామాజిక మేల్కొలుపు వల్ల కలిగే ప్రభావాన్ని సూచిస్తూ తూర్పు చాళుక్యుల సామాజిక-మత జీవిత పునర్నిర్మాణాన్ని వివరించండి.

7. (a) Examine the socio-religious and cultural life of the Vijayanagara kingdom with respect to the writings of foreign travellers such as Nicolo Conti, Abdur Razzak, Duarte Barbosa and Domingo Paes. 10

OR

- (b) Examine the socio-cultural and religious conditions of the Reddi kingdoms with specific reference to the development of Telugu literature. 10

(అ) నికోలో కాంటి, అబ్దుర్ రజాక్, డువార్డే బార్టోసా మరియు డొమింగో పేస్ వంటి విదేశీ యాత్రికుల రచనలకు సంబంధించి విజయనగర రాజ్యం యొక్క సామాజిక-మతపరమైన మరియు సాంస్కృతిక జీవితాన్ని పరిశీలించండి.

లేక

(ఆ) రెడ్డి రాజ్యాల సామాజిక-సాంస్కృతిక మరియు మతపరమైన పరిస్థితులను తెలుగు సాహిత్య అభివృద్ధికి నిర్దిష్ట సూచనతో పరిశీలించండి.

8. (a) Write a short note on the following :

(i) Gurujada Apparao's contribution to social reform through the medium of literature 5

(ii) Gidugu Ramamurthy's pioneering efforts to strengthen the Vyavaharika Bhasha movement 5

OR

(b) Write a short note on the following East India Company officials and their contributions : 10

(i) Sir Thomas Munro

(ii) Sir Arthur Cotton

(iii) Charles Phillip Brown

(అ) కింది వాటిపై చిన్న గమనికను వ్రాయండి :

(i) సాహిత్య మాధ్యమం ద్వారా సంఘ సంస్కరణకు గురుజాడ అప్పారావు చేసిన కృషి

(ii) వ్యవహారిక భాషా ఉద్యమాన్ని బలోపేతం చేయడానికి గిడుగు రామమూర్తి చేసిన కృషి

లేక

(ఆ) కింది ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ అధికారులు మరియు వారి సహకారంపై ఒక చిన్న గమనికను వ్రాయండి :

(i) సర్ థామస్ మున్రో

(ii) సర్ ఆర్థర్ కాటన్

(iii) చార్లెస్ ఫిలిప్ బ్రౌన్

9. (a) Examine the role of Alluri Sitarama Raju as the leader of Rampa Rebellion. 10

OR

- (b) The evolution of Telugu Dalit literature has led an ideological narrative against caste discrimination, and for a just and equal society with focus on self-respect and dignity. In this connection, examine the contributions made by the Dalit Poets. 10

(అ) రంప తిరుగుబాటు నాయకుడిగా అల్లూరి సీతారామ రాజు పాత్రను పరిశీలించండి.

లేక

(ఆ) తెలుగు దళిత సాహిత్యం యొక్క పరిణామం కుల వివక్షకు వ్యతిరేకంగా మరియు ఆత్మగౌరవం మరియు గౌరవంపై దృష్టి సారించే న్యాయమైన మరియు సమాన సమాజం కోసం సైద్ధాంతిక కథనానికి దారితీసింది. దీనికి సంబంధించి, దళిత కవులు చేసిన రచనలను పరిశీలించండి.

10. (a) Explain the inconsistencies of the Andhra Pradesh Reorganization Act 2014 that had adversely affected the residuary state of Andhra Pradesh with regards to apportionment of assets and liabilities. 10

OR

- (b) Examine the principles envisaged under Schedule Eleven of the Andhra Pradesh Reorganization Act 2014, with reference to the functioning of the river management boards. 10

(అ) ఆస్తులు మరియు అప్పుల విభజనకు సంబంధించి అవశేష ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని ప్రతికూలంగా ప్రభావితం చేసిన ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టం 2014 యొక్క అసమానతలను వివరించండి.

లేక

(ఆ) ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్వ్యవస్థీకరణ చట్టం 2014లోని షెడ్యూల్ పదకొండు ప్రకారం నదుల నిర్వహణ బోర్డుల పనితీరుకు సంబంధించి రూపొందించిన సూత్రాలను పరిశీలించండి.

SECTION III

భాగము III

11. (a) What are the climatic controls? How do they influence India's climate? 10

OR

- (b) Describe the characteristic features of Black and Alluvial soils of Andhra Pradesh. 10

(అ) వాతావరణ నియంత్రణలు ఏమిటి? అవి భారతదేశ వాతావరణాన్ని ఎలా ప్రభావితం చేస్తాయి?

లేక

(అ) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యొక్క నలుపు మరియు ఒండ్రు నేలల లక్షణ లక్షణాలను వివరించండి.

12. (a) What are the objectives and key features of Sagarmala Project ? Why is it important ? 10

OR

- (b) Discuss the role of sea-ports in the economic development of Andhra Pradesh. 10

(అ) సాగరమాల ప్రాజెక్ట్ యొక్క లక్ష్యాలు మరియు ముఖ్య లక్షణాలు ఏమిటి? ఇది ఎందుకు ముఖ్యమైనది?

లేక

(అ) ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థికాభివృద్ధిలో ఓడరేవుల పాత్రను చర్చించండి.

13. (a) Give a description of the 'demographic dividend' in the Indian context. 10

OR

- (b) What are different types of rural settlements and factors affecting them ? Add a note on rural settlement patterns in India. 10

(అ) భారతీయ సందర్భంలో 'జనాభా డివిడెండ్' గురించి వివరణ ఇవ్వండి.

లేక

(అ) వివిధ రకాల గ్రామీణ స్థావరాలు మరియు వాటిని ప్రభావితం చేసే అంశాలు ఏమిటి ? భారతదేశంలో గ్రామీణ స్థావరాల నమూనాలపై గమనికను జోడించండి.

14. (a) Discuss various forest conservation strategies in India. 10

OR

(b) Discuss various in situ conservation strategies of biodiversity in Andhra Pradesh. 10

(అ) భారతదేశంలోని వివిధ అటవీ సంరక్షణ వ్యూహాలను చర్చించండి.

లేక

(అ) ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జీవవైవిధ్యం యొక్క వివిధ ఇన్ సీటు (in situ) పరిరక్షణ వ్యూహాలను చర్చించండి.

15. (a) What is meant by Environment Impact Assessment ? Evaluate it. Also give suggestions to make it effective. 10

OR

(b) Define 'Drought'. What are its different types ? Add a note on drought prone areas in India. 10

(అ) పర్యావరణ ప్రభావం అంచనా (ఎన్విరాన్మెంట్ ఇంపాక్ట్ అసెస్మెంట్) అంటే ఏమిటి ? దానిని మూల్యాంకనం చేయండి. ప్రభావవంతంగా ఉండేలా సూచనలు కూడా ఇవ్వండి.

లేక

(అ) 'కరువు'ని నిర్వచించండి. దాని వివిధ రకాలు ఏమిటి ? భారతదేశంలో కరువు వీడితే ప్రాంతాలపై గమనికను జోడించండి.